

[Bjørn Poulsen]

grammer m. m., således at hele befolkningen inddrages i udviklingsprocessen.

Det er imidlertid begrænset, i hvor høj grad de rige landes udviklingsbistand kan fremme en socialt orienteret udviklingspolitik i u-landene, hvis ikke de selv tager fat på deres sociale problemer. Hvis deres regeringer, der ofte udgår fra den privilegerede elite, ikke er indstillet på at gennemføre de nødvendige jordreformer, økonomiske reformer, uddannelsesreformer osv., der medfører en mere ligelig indkomstfordeling, større social retfærdighed og mobilisering af hele befolkningen i samfundets opbygning, vil det være vanskeligt at tilrettelægge en bistandspolitik, der direkte kommer de fattigste befolkningsgrupper til gode. Derfor bør vi i vort bilaterale bistandsarbejde især koncentrere os om de u-lande, der selv fører en socialt betonet udviklingspolitik, ikke en socialistisk politik, det er ikke det, jeg mener.

Mange u-lande har hidtil ensidigt lagt vægt på at fremme den økonomiske vækst, og økonomisk vækst i u-landene er nødvendig, men den garanterer ikke i sig selv en økonomisk og social udvikling til gavn for hele befolkningen. Den økonomiske vækst, der har fundet sted, har ofte fordelt sig uhyre skævt og er især kommet et i forvejen begunstiget mindretal til gode, mens de store befolkningsgrupper stort set intet har mærket til udviklingen.

Samtidig med dette må vi overveje, om fordelingen af den danske bistand ikke bare på projekter og lande, men også på de forskellige internationale bistandsorganer er rigtig. Jeg mener også, at vi bør se på det mål, vi har sat os, på de 0,7 pct. af bruttonationalproduktet. Når man ser på Sverige og Norge, kan man godt skamme sig lidt som dansker over, at vi har sat vores mål så lavt i forhold til, hvad de har gjort.

Ib Nørlund (DKP):

Jeg vil indledningsvis beklage, at foranledningen til denne debat er en forespørgsel med en formulering og et indhold som den, der foreligger, for den giver ikke noget synderlig egnet grundlag for en virkelig u-landsdebat, forekommer det mig. Denne forespørgsel anlægger på de her problemer et kommercielt synspunkt, jeg vil måske snarere sige et fladpandet kræmmersynspunkt, på

problemer, som virkelig hører til de mest afgørende i vores tid. Den er udformet ud fra indstillingen: hvad kommer det os ved, hvad der sker i den tredje verden? Eller man stiller sig kun spørgsmålet, om det er noget, man kan tjene på. Det svarer til den indstilling, som hr. H. C. Hansen fra samme parti har gjort rede for et par gange her i vinter, nemlig at en forretningsmands indstilling skulle være, som han sagde, egoistisk og endda snæversynet egoistisk.

Det grundlæggende synspunkt, som jeg tror er helt afgørende for at gribe disse problemer rigtigt an, er, at den tredje verdens problemer, u-landsproblemerne, ikke er naturskabte problemer. De angår tværtimod lande, hvor naturen mange gange er rig. Det er ikke problemer, der er en frugt af folks mindreværdighed i de pågældende lande – mange af dem er jo som kultursamfund ældre end vort – men de er en følge af århundreders imperialistisk udnyttelse og udplyndring, og derigennem sammenskrabede man i den vestlige kapitalistiske verden værdierne til den kapitalakkumulation, som i sin tid muliggjorde industrialisering og økonomisk vækst i disse kapitalistiske lande. Derfor har de et historisk medansvar for den kløft mellem mere og mindre udviklede lande, som man taler om, en kløft, som verden ikke kan leve med i længden. Men jeg synes også, det må siges, at det meste af denne debat er foregået på en sådan måde, at man aldeles ikke gør opmærksom på, at denne kløft faktisk uddybes i disse år, den formindskes jo ikke, det er den modsatte udvikling, der er i gang.

Og hvorfor skal man så støtte udviklingslandene, som man spørger i forespørgslen? Ja, for det første fordi de er drevet ud i en elendighed og tilbagestænhed, som ingen, undtagen måske fremskridtsfolk, kan være ligeglade over for. For det andet fordi den udviklede kapitalistiske verden som sagt har ansvar for, hvordan de eksisterer, og det gælder også for dansk kapitalisme. Og endelig fordi det, der er ved at ske i disse år, jo er, at folkene i denne del af verden er ved at vågne op af deres undertrykkelse, at der er nogle af de mest dybtgående og omvæltende samfundsmæssige processer i vor tid i gang dér. Kolonisystemet er på den måde bragt til at bryde sammen, men det fortsættes jo i mere raffinerede, neokolonialistiske former, og